

Prop. 146 S

(2011–2012)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til inngåelse av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 20. juni 2012

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 7. september 2012,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Hensikten med en trygdeavtale er å sørge for at personer som flytter fra den ene avtalestaten til den andre kan beholde de trygderettighetene de har opptjent, samt å gi dem adgang til trygdeordninger i tilflyttingsstaten, slik at de er sikret kontinuitet i trygdedekningen. Dessuten er det viktig å unngå at denne gruppen må betale trygdeavgift til begge stater. Forholdet mellom Norge og Canada på trygdeområdet er i dag regulert av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 12. november 1985, som trådte i kraft 1. januar 1987.

Den reviderte avtalen omfatter alle som er eller har vært omfattet av lovgivningen i de to statene, inkludert deres familiemedlemmer og etterlatte. Det gis regler om likebehandling og om fri eksport av trygdeytelser mellom de to statene. Det er imidlertid tatt inn regler som innebærer at nærmere bestemte ytelser (grunnstønad, hjelpestønad med mer) ikke eksporteres. Videre reguleres lovvalget, dvs. hvilken av de to staters trygde-lovgivning en person skal være omfattet av. Avtalen inneholder videre regler om sammenlegging av trygdeperioder for å gi rett til pensjon og om beregningen av pensjon i slike tilfeller.

Den reviderte avtalen om sosial trygd mellom Norge og Canada ble undertegnet i Ottawa 20. juni 2012.

Siden avtalen innebærer økonomiske utgifter av en viss størrelse over flere år, er Stortingets samtykke til inngåelse av avtalen nødvendig i henhold til Grunnloven § 26, andre ledd.

Avtaleteksten på engelsk og norsk følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

2 Generelt om avtalen

Folketrygdloven § 1-3 gir Kongen hjemmel til å inngå avtaler om trygd med andre stater, og det kan herunder gjøres unntak fra lovens bestemmelser.

Forholdet mellom Norge og Canada på trygdeområdet er i dag regulert av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 12. november 1985, som trådte i kraft 1. januar 1987.

I løpet av tiden som har gått siden denne avtalens ikrafttredelse har det vist seg ønskelig å foreta enkelte endringer av materiell karakter i avtalen, samt en del tekniske tilpasninger som følge av administrative endringer og endringer i nasjonal lovgivning. Det har dessuten blitt ansett for ønskelig å bringe avtalen på linje med øvrige moderne avtaler. Av hensyn til brukerne og administrasjonen er det også formålstjenlig med en kodifisering av den praksis som har utviklet seg i forholdet mellom landene siden avtalen ble inngått, og en konsolidering av avtaleteksten.

På denne bakgrunn påbegynte norske og kanadiske myndigheter i mars 2006 en gjennomgang av gjeldende avtale og fremforhandling av en revidert trygdeavtale. Den nye avtalen skal erstatte någjeldende avtale.

Det materielle omfanget av den reviderte avtalen tilsvarende i vesentlig grad den gjeldende avtalen og for så vidt også de avtaler som er inngått med andre land i senere tid.

Avtalen omfatter alle som er eller har vært omfattet av lovgivningen i de to landene, inkludert deres familiemedlemmer og etterlatte. Det gis regler om likebehandling og om gjensidig fri eksport av trygdeytelser mellom de to land. Det er imidlertid tatt inn regler som innebærer at nærmere bestemte ytelser (grunnstønning, hjelpestønning med mer) ikke kan eksporteres. Videre reguleres lovvalget, dvs. hvilken av de to staters trygdelovgivning en person skal være omfattet av. Avtalen inneholder videre regler om sammenlegging av trygdeperioder for å oppfylle minimumskrav til forutgående trygdetid for å åpne rett til pensjon, og regler om beregningen av pensjonen i slike tilfeller.

Det viktigste materielle spørsmålet ved avtale-revisjonen har vært adgangen til pensjon fra folkestrygden på grunnlag av tidsrom før 1. januar 1967. Fram til 1. januar 1991 ble slike tidsrom medregnet som trygdetid dersom vedkommende var bosatt i Norge på søknadstidspunktet. Ved søknader fremsatt etter flytting til utlandet var pensjonsretten på dette grunnlaget sterkt begrenset. Fra 1. januar 1991 kan perioder mellom 1936 og 1967 legges til grunn for pensjonsberegningen uten hensyn til hvor søkeren er bosatt på søknadstidspunktet, men endringen ble bare gjort gjeldende for nye søknader. Gjeldende avtale med Canada medfører ingen unntak fra dette.

Til sammenlikning gir trygdeavtalen med USA rett til å få medregnet de aktuelle periodene som pensjonsopptjening, uansett på hvilket tidspunkt søknaden ble fremsatt. Pensjonistene i Canada har reagert sterkt på denne forskjellsbehandlingen. Etter artikkel 33 i den reviderte avtalen med Canada kan de berørte pensjonistene kreve omregning, slik at det tas hensyn til all botid i Norge før 1967 og etter 1936. Omregning kan skje med tilbakevirkning for 72 måneder forut for den reviderte avtalens ikrafttredelse, forutsatt at kravet framsettes innen 24 måneder etter sistnevnte dato. Bestemmelsen innebærer at pensjonister i Canada oppnår samme fordel som pensjonister i USA. Løsningen bygger på rimelighets- og likebehandlingsbetraktninger.

2.1 Merknader til de enkelte bestemmelsene i avtalen

I *fortalen* klargjøres formål og bakgrunn for avtalen.

Artikkel 1 inneholder definisjoner av en del sentrale ord og uttrykk som brukes i avtalen.

Artikkel 2 angir hvilken lovgivning avtalen får anvendelse på i Norge og i Canada, og trekker således opp avtalens materielle ramme, dvs. hvilke trygdeordninger den gjelder for.

Artikkel 3 inneholder bestemmelser om avtalens personkrets. Avtalen skal i utgangspunktet gjelde for alle som er eller tidligere har vært omfattet av lovgivningen nevnt i artikkel 2, samt disses familiemedlemmer og etterlatte.

Artikkel 4 inneholder hovedregelen om likebehandling. De som er omfattet av avtalens personkrets, skal være likestilt ved anvendelsen av avtalepartenes trygdelovgivning.

Artikkel 5 inneholder hovedregelen om gjensidig fri eksport av trygdeytelser mellom de to staters territorier.

Artiklene 6 til 10 gir regler for lovvalget, dvs. hvilken av de to staters trygdelovgivning en person skal være omfattet av. Hovedregelen for arbeidstakere fremgår av artikkel 6 nr. 1. En person skal bare være omfattet av trygdelovgivningen i det landet hvor vedkommende er ansatt. Det er etter artikkel 7 unntaksadgang bl.a. for utsendte arbeidstakere, dvs. at personer som utsendes fra en virksomhet i den ene av statene for å arbeide for et kortere tidsrom (inntil 5 år) i den annen, under denne tiden fortsatt kan være omfattet av utsendingslandets ordninger.

Artikkel 11 inneholder en særskilt, tradisjonell unntaksklausul, som åpner for at de to staters myndigheter kan avtale unntak fra lovvalgsreglene i de foregående artiklene for enkeltpersoner eller persongrupper.

Artikkel 12 inneholder særskilte regler om hvilke tidsrom som skal anses som botid ved anvendelse av kanadisk lovgivning.

Artiklene 13 til 15 inneholder felles bestemmelser om sammenlegging av trygdetid for å oppfylle vilkår i de to staters lovgivning.

Artiklene 16 og 17 inneholder særbestemmelser om anvendelsen av kanadisk trygdelovgivning.

Artiklene 18 til 23 inneholder tilsvarende særbestemmelser om anvendelsen av norsk lovgivning.

Avtalen presiserer at ordningen med garantert minste tilleggspensjon til fødte og unge uføre skal være unntatt fra avtalens eksportregler, på samme

måte som en del andre tilleggssytelser som ikke er avgiftsbaserte, jf. artikkel 22.

Artiklene 24 til 31 inneholder diverse bestemmelser av teknisk og administrativ karakter, så som gjensidig bistand og informasjonsutveksling, valuta, språk, tvisteløsningsmekanismer mv. Av artikkel 25 fremgår det at partenes kompetente myndigheter skal inngå en administrasjonsavtale som skal fastsette de tiltak som er nødvendige for anvendelsen av avtalen. Det er fremforhandlet en slik avtale mellom Arbeidsdepartementet på norsk side og det tilsvarende departementet på kanadisk side. Administrasjonsavtalen ble undertegnet samtidig med avtalen om sosial trygd. Administrasjonsavtalen er etter kanadisk ønske ikke en folkerettslig avtale, men kun en ikke rettslig bindende forståelse mellom de to staters ansvarlige departementer på området. Denne inneholder nærmere regler for gjennomføringen av bestemmelsene i avtalen, for eksempel regler om de kompetente institusjoner, samt om administrative prosedyrer og utveksling av opplysninger i forbindelse med anvendelsen av bestemmelsene i avtalen. Administrasjonsavtalen vil tre i kraft fra samme tidspunkt som selve avtalen.

Artiklene 32 til 35 inneholder de tradisjonelle overgangs- og sluttbestemmelsene, dvs. regler om ikrafttredelse og oppsigelse, samt om anvendelse av avtalen på tidsrom forut for dens ikrafttredelse.

Av *artikkel 33* fremgår at det etter krav fra stønadsmottakerne skal finne sted en omregning av pensjoner hvor krav ble fremsatt før 1. januar 1991, og hvor det ikke er tatt hensyn til all botid på norsk territorium før 1967 og etter 1936. Dersom resultatet av omregningen er til gunst for stønadsmottakerne, skal differansebeløpet bli utbetalt, med tilbakevirkning for 72 måneder forut for den reviderte avtalens ikrafttredelse, så fremt krav er fremsatt innen 24 måneder etter denne datoen.

Artikkel 35 fastsetter at partene skal underrette hverandre gjennom de diplomatiske kanaler når deres respektive nasjonale krav for avtalens ikrafttreden er oppfylt. Avtalen vil tre i kraft på den første dag i den fjerde måned etter at slik noteveksling har funnet sted.

3 Administrative og økonomiske konsekvenser

Den reviderte avtalen med Canada vil ikke nødvendiggjøre lov- eller forskriftsendringer.

I hovedsak får den nye avtalen med Canada ingen økonomiske konsekvenser i form av merutgifter for det norske trygdesystemet i forhold til 1985-avtalen. Men merutgiftene ved etterbetalingsklausulen, som innebærer at pensjonister i Canada oppnår samme fordel som pensjonister i USA, vil kunne utgjøre inntil 29 millioner kroner over en periode på 24 måneder fra avtalens ikrafttredelse.

Det foreslås ikke bevilgningsmessige endringer som følge av den reviderte avtalen med Canada. Merutgiftene som følge av avtalen dekkes over alderspensjonsbevilgningen i budsjettet (kapittel 2670).

4 Konklusjon og tilråding

Den nye avtalen om sosial trygd med Canada kodifiserer og moderniserer den avtalemessige reguleringen av trygdekoordinering mellom de to stater, og sikrer bl.a. nordmenn som arbeider eller bor i Canada fortsatt likebehandling med hensyn til medlemskap og opptjening i kanadisk trygd, og adgang til å få utbetalt opptjente pensjonsrettigheter etter eventuell retur til Norge.

Avtalen retter videre opp en ubegrunnet forskjellsbehandling av pensjonister bosatt i henholdsvis Canada og USA, hva angår adgangen til pensjon fra folketrygden på grunnlag av tidsrom før 1. januar 1967.

Arbeidsdepartementet tilrår at avtalen inngås. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til inngåelse av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 20. juni 2012.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til inngåelse av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 20. juni 2012, i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til inngåelse av avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 20. juni 2012

I

Stortinget samtykker i inngåelse av revidert avtale om sosial trygd mellom Norge og Canada av 20. juni 2012.

Vedlegg 1

Agreement on Social Security between the Kingdom of Norway and Canada

THE KINGDOM OF NORWAY
AND
CANADA,

hereinafter referred to as the “Parties”,
NOTING the *Agreement on Social Security between the Kingdom of Norway and Canada* and its Final Protocol to that Agreement, done at Oslo on 12 November 1985,

Desiring to strengthen even further the relations between them in the field of social security, and

TAKING INTO ACCOUNT changes in legislation since the signing of the aforementioned Agreement,

Have agreed as follows:

Part I

General provisions

Article 1

Definitions

1. For the purposes of this Agreement:
 - (a) “territory” means, as regards Canada, the territory of Canada; and, as regards Norway, the territory of the Kingdom of Norway, including Svalbard and Jan Mayen;
 - (b) “legislation” means the laws and regulations specified in Article 2;
 - (c) “competent authority” means, as regards Canada, the Minister or Ministers responsible for the application of the legislation of Canada; and, as regards Norway, the Ministry responsible for the application of the legislation of Norway;
 - (d) “competent institution” means, as regards Canada, the competent authority; and, as regards Norway, the institution which is competent according to the legislation applicable;

Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada

KONGERIKET NORGE
OG
CANADA,

heretter kalt “partene”,
SOM MERKER SEG avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada, og dens sluttprotokoll, undertegnet i Oslo 12. november 1985,

SOM ØNSKER å ytterligere styrke forholdet mellom seg på sosialtrygdens område, og

SOM TAR HENSYN TIL lovendringer som har funnet sted siden undertegningen av ovennevnte avtale,

ER BLITT ENIGE om følgende:

Del I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Definisjoner

1. I denne avtale betyr:
 - (a) ”territorium”, når det gjelder Canada, Canadas territorium, og når det gjelder Norge, Kongeriket Norges territorium, medregnet Svalbard og Jan Mayen,
 - (b) ”lovgivning” de lover og forskrifter som er nevnt i artikkel 2,
 - (c) ”kompetent myndighet”, når det gjelder Canada, den statsråd eller de statsråder som har ansvar for anvendelsen av den kanadiske lovgivning, og når det gjelder Norge, det departement som har ansvar for anvendelsen av den norske lovgivning,
 - (d) ”kompetent organ”, når det gjelder Canada, den kompetente myndighet, og når det gjelder Norge, det organ som er kompetent etter den lovgivning som kommer til anvendelse,

- (e) “creditable period” means, as regards Canada, a period of contribution used to acquire the right to a benefit under the *Canada Pension Plan*; a period during which a disability pension is payable under that Plan; or a period of residence used to acquire the right to a benefit under the *Old Age Security Act*; and, as regards Norway, a period of insurance, residence or pension point years used to acquire the right to a benefit under the legislation of Norway; a calendar year for which pension points have been credited for the purpose of calculating a supplementary pension by virtue of employment or other gainful occupation, shall be regarded as a whole year when computing the creditable period for a basic pension;
- (f) “benefit” means any cash benefit, pension or allowance for which provision is made in the legislation of either Party and includes any supplements or increases applicable to such a cash benefit, pension or allowance;
- (g) “survivor's pension” means, as regards Norway, pension and transitional benefits to a survivor as specified by the applicable legislation of Norway and a children's pension;
- (h) “continental shelf” means the seabed and subsoil of the submarine areas that extend beyond the territorial sea throughout the natural prolongation of the land territory to the outer edge of the continental margin, or to a distance of 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured where the outer edge of the continental margin does not extend up to that distance.
2. Any term not defined in this Article has the meaning assigned to it in the applicable legislation.
- (e) ”trygdetid”, når det gjelder Canada, en periode med avgiftsinnbetaling som gir rett til stønad etter den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan), en periode hvor en uførepensjon kommer til utbetaling etter den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan), eller botid som gir rett til stønad etter den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act), og når det gjelder Norge, trygdetid, botid eller poengår som gir rett til stønad etter norsk lovgivning; et kalenderår hvori det er opp-tjent pensjonspoeng på grunnlag av anset-telse eller annen inntektsgivende aktivitet, skal regnes som et helt år ved beregning av trygdetid for grunnpensjon,
- (f) ”stønad” enhver kontantstønad, pensjon eller ytelse som tilstås etter en av partenes lovgivning, medregnet alle tillegg eller forhøyelser som gis til slik kontantstønad, pensjon eller ytelse,
- (g) ”etterlattepensjon”, når det gjelder Norge, pensjon og overgangsstønad til gjenlevende ektefelle, slik dette er definert i den norske lovgivning som kommer til anvendelse, og barnepensjon,
- (h) ”kontinentalsokkel” havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over sjøterritoriet gjennom hele den naturlige forlengelsen av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, eller ut til en avstand av 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde måles fra, i de tilfeller der ytterkanten av kontinentalmarginen ikke strekker seg ut til denne avstand.
2. Alle ord eller uttrykk som ikke er definert i denne artikkel har den betydning som de er tillagt i den lovgivning som kommer til anvendelse.

Article 2

Legislation to which this Agreement Applies

1. This Agreement shall apply to the following legislation:
 - (a) with respect to Canada:
 - (i) the *Old Age Security Act* and the regulations made thereunder;

Artikkel 2

Lovgivning som avtalen gjelder for

1. Denne avtale får anvendelse på følgende lovgivning:
 - (a) når det gjelder Canada:
 - (i) den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act), og tilhørende forskrifter,

- (ii) the *Canada Pension Plan* and the regulations made thereunder;
- (b) with respect to Norway:
- (i) the provisions of the *National Insurance Act* of 28 February 1997 and the regulations made thereunder concerning old age pensions, disability benefits, funeral grant and survivor's pension;
- (ii) the *Labour and Welfare Service Act* of 16 June 2006 and the regulations made thereunder.
2. Subject to paragraph 3, this Agreement shall also apply to laws and regulations which amend, supplement, consolidate or supersede the legislation specified in paragraph 1.
3. This Agreement shall further apply to laws and regulations which extend the legislation of a Party to new categories of beneficiaries or to new benefits unless an objection on the part of that Party has been communicated to the other Party not later than six months following the entry into force of such laws and regulations.
- (ii) den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan), og tilhørende forskrifter,
- (b) når det gjelder Norge:
- (i) bestemmelsene i folketrygdloven 28. februar 1997 om alderspensjon, uførepensjon, gravferdshjelp og ytelser til etterlatte, og tilhørende forskrifter,
- (ii) arbeids- og velferdsforvaltningsloven 16. juni 2006, og tilhørende forskrifter.
2. Med de begrensninger som følger av nr. 3, får denne avtale også anvendelse på lover og forskrifter som endrer, supplerer, konsoliderer eller erstatter lovgivningen nevnt under nr. 1.
3. Denne avtale får videre anvendelse på lover og forskrifter som utvider en parts lovgivning til nye grupper av stønadsmottakere eller til nye stønader, med mindre denne part har meddelt noe annet til den annen part innen seks måneder etter ikrafttreddelsen av slike lover og forskrifter.

Article 3

Persons to whom this Agreement Applies

This Agreement shall apply to persons who are or who have been subject to the legislation of Canada or Norway and to their dependants and survivors, as specified by the applicable legislation of either Party.

Article 4

Equality of Treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, a person described in Article 3, regardless of nationality, shall be subject to the obligations of the legislation of a Party and shall be eligible for the benefits of that legislation under the same conditions as citizens of that Party.

Article 5

Export of Benefits

1. Unless otherwise provided in this Agreement, benefits payable under the legislation of a Party to a person described in Article 3, including benefits acquired by virtue of this Agreement, shall not be subject to any reduction, modification, suspension or can-

Artikkel 3

Personer som avtalen gjelder for

Denne avtale gjelder for personer som er eller har vært omfattet av kanadisk eller norsk lovgivning, og for familiemedlemmer og etterlatte slik de er definert i den parts lovgivning som anvendes.

Artikkel 4

Likebehandling

Med mindre noe annet er bestemt i denne avtale, skal en person som nevnt i artikkel 3, uansett statsborgerskap, være underlagt plikter og ha krav på stønad etter en parts lovgivning på samme vilkår som vedkommende parts egne statsborgere.

Artikkel 5

Eksport av stønad

1. Med mindre noe annet følger av denne avtale, skal stønad som kommer til utbetaling etter en parts lovgivning til en person som nevnt i artikkel 3, herunder stønad oppjent etter denne avtale, ikke kunne reduseres, endres, tilbakeholdes eller annulleres

cellation by reason only of the fact that the person stays or resides in the territory of the other Party, and these benefits shall be payable in the territory of the other Party.

2. Benefits under the legislation of a Party, including benefits acquired by virtue of this Agreement, shall be payable to a person described in Article 3 who stays or resides in the territory of a third State on the same conditions and to the same extent as to a citizen of that Party who stays or resides in the territory of a third State.

Part II

Provisions concerning the applicable legislation

Article 6

General Rules Regarding Coverage for Employed and Self-Employed Persons

Subject to Articles 7 to 11:

1. An employed person who works in the territory of a Party shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of that Party.
2. A self-employed person who resides in the territory of a Party and who works for his or her own account in the territory of the other Party or in the territories of both Parties shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of the Party in whose territory he or she resides.

Article 7

Detachments

1. An employed person who is subject to the legislation of a Party and who works in the territory of the other Party for the same or related employer shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of the first Party as though that work was performed in its territory. In the case of an assignment, this coverage may not be maintained for more than 60 months without the prior consent of the competent authorities of both Parties in accordance with Article 11.
2. Paragraph 1 shall not apply in the case of a person who is sent from the territory of Nor-

bare fordi den berettigede oppholder seg eller er bosatt på den annen parts territorium. Stønad som nevnt skal utbetales på den annen parts territorium.

2. Stønad etter en parts lovgivning, herunder stønad opptjent etter denne avtale, skal utbetales til en person som nevnt i artikkel 3, som oppholder seg eller er bosatt på en tredje stats territorium, på samme vilkår og i samme utstrekning som til partens egne statsborgere som oppholder seg eller er bosatt på en tredje stats territorium.

Del II

Bestemmelser om den lovgivning som skal anvendes

Artikkel 6

Generelle bestemmelser om dekning for arbeidstakere og selvstendige næringsdrivende

Med mindre noe annet er bestemt i artiklene 7 til 11 skal:

1. en arbeidstaker som arbeider på en parts territorium, med hensyn til dette arbeidsforholdet, kun være underlagt denne partens lovgivning.
2. en selvstendig næringsdrivende som er bosatt på territoriet til en part og som utøver selvstendig næringsvirksomhet på den annen parts territorium eller på begge parters territorium, med hensyn til den næringsvirksomheten, kun være underlagt den parts lovgivning på hvis territorium han eller hun er bosatt.

Artikkel 7

Utsendte arbeidstakere

1. En arbeidstaker som er underlagt en parts lovgivning og som arbeider på den annen parts territorium for den samme eller en beslektet arbeidsgiver skal, hva gjelder dette arbeidsforholdet, kun være underlagt den første parts lovgivning, som om arbeidet ble utført på denne parts territorium. I et utsendestilfelle kan denne dekningen ikke vare lenger enn for mer enn 60 måneder uten forutgående samtykke fra begge parters kompetente myndigheter i henhold til artikkel 11.
2. Nr. 1 kommer ikke til anvendelse når en person er utsendt fra Norges territorium til

way to the territory of Canada unless the person is on a Norwegian payroll as determined by the legislation of Norway.

3. For the purpose of applying the provisions of this Article, the period of 60 months shall be counted from the date on which the person is sent to work in the territory of the other Party.
4. For the purpose of the legislation of Norway, where, according to this Article, a person is subject to the legislation of Norway while residing in the territory of Canada, the spouse and children of the person who live with him or her and who are not subject to the legislation of Canada by reason of employment or self-employment shall be deemed to be resident in the territory of Norway.
5. With respect to this Article, unless otherwise provided in an understanding between the competent authority of Norway and the relevant authority of a province of Canada entered into pursuant to Article 31:
 - (a) a person who is sent by an employer having a place of business in the territory of Norway to the territory of Canada shall be subject to all aspects of the *National Insurance Act* of Norway; and
 - (b) a person who is sent by an employer having a place of business in the territory of Canada to the territory of Norway and who is subject to the *Canada Pension Plan* shall also be subject to the *National Insurance Act* of Norway with respect to medical care benefits and cash benefits in case of sickness and maternity.

Article 8

Workers on the Continental Shelf

Articles 6 and 7 shall also apply to a person who works on an installation situated in the continental shelf area of a Party in connection with the exploration of the seabed and sub-soil of that area or the exploitation of its mineral resources.

Article 9

Crews of Ships

A person who, but for this Agreement, would be subject to the legislation of both Parties in respect of employment as a member of the crew of a ship shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of Canada if he or she resides in the territory of Canada and is not a Norwe-

Canadas territorium med mindre vedkommende står oppført på en norsk lønnsliste som definert i norsk lovgivning.

3. Ved anvendelse av bestemmelsene i denne artikkel skal perioden på 60 måneder regnes fra den dato da personen blir utsendt for å arbeide på den annen parts territorium.
4. Når en person ifølge denne artikkel er underlagt norsk lovgivning mens vedkommende er bosatt på kanadisk territorium, skal vedkommendes ektefelle og barn, som bor sammen med vedkommende, og som ikke er underlagt kanadisk lovgivning på grunn av ansettelse eller selvstendig virksomhet, i forhold til norsk lovgivning anses for å være bosatt på norsk territorium.
5. Med mindre noe annet er bestemt i en avtale mellom den kompetente myndighet i Norge og den relevante myndighet i en kanadisk provins, inngått i medhold av artikkel 31, skal i forhold til denne artikkel:
 - (a) en person som av en arbeidsgiver med forretningssted på Norges territorium er utsendt til Canadas territorium, være underlagt alle deler av den norske folketrygdloven, og
 - (b) en person som av en arbeidsgiver med forretningssted på Canadas territorium er utsendt til Norges territorium, og som er underlagt den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan), også være underlagt den norske folketrygdloven hva angår medisinsk stønad og kontantytelser ved sykdom og fødsel.

Artikkel 8

Arbeidstakere på kontinentalsokkelen

Artiklene 6 og 7 gjelder også for personer som arbeider på installasjoner på en parts kontinentalsokkel i forbindelse med undersøkelser av sjøbunnen og undergrunnen i dette området eller utvinning av områdets mineralforekomster.

Artikkel 9

Besetning på skip

En person som uten bestemmelsene i denne avtale ville vært underlagt begge parters lovgivning som følge av ansettelse som besetningsmedlem på skip, skal med hensyn til dette ansettelsesforhold kun være underlagt kanadisk lovgivning dersom vedkommende er bosatt på Canadas terri-

gian citizen, and only to the legislation of Norway in any other case.

Article 10

Government Employment

1. Notwithstanding any provision of this Agreement, the provisions regarding social security of the *Vienna Convention on Diplomatic Relations*, done at Vienna 18 April 1961 and the *Vienna Convention on Consular Relations*, done at Vienna 24 April 1963 shall continue to apply.
2. A person engaged in government employment for a Party who is posted to work in the territory of the other Party shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of the first Party.
3. Except as provided in paragraphs 1 and 2, a person who resides in the territory of a Party and who is engaged therein in government employment for the other Party shall, in respect of that employment, be subject only to and insured under the legislation of the first Party.
4. As regards the legislation of Norway, the provisions of this Article shall apply correspondingly to the spouse and children living with the person engaged in government employment in the territory of Canada, unless they themselves are subject to the legislation of Canada by reason of employment or self-employment.
5. When the locally engaged person is subject to the legislation of the Party in whose territory the duties are performed, the other Party shall respect the requirements prescribed by that legislation for all employers.

Article 11

Exceptions

The competent authorities of the Parties may, by common agreement, modify the application of the provisions of Articles 6 to 10 with respect to any person or categories of persons.

torium og ikke er norsk statsborger. I øvrige tilfelle skal vedkommende være underlagt norsk lovgivning.

Artikkel 10

Statsansatte

1. Ingen bestemmelser i denne avtale skal innvirke på bestemmelsene om trygd i Wienkonvensjonen om diplomatisk samkvem av 18. april 1961 og Wienkonvensjonen om konsulært samkvem av 24. april 1963.
2. En statsansatt person hos en av partene, som er utsendt for å arbeide på den annen parts territorium, skal, hva angår det ansettelsesforholdet, kun være underlagt den første parts lovgivning.
3. Med de unntak som fremgår av nr. 1 og 2, skal en person som er bosatt på en parts territorium og som der arbeider som statsansatt for den annen part, hva angår det ansettelsesforholdet kun være underlagt og trygdet under den første parts lovgivning.
4. I forhold til norsk lovgivning skal denne artikkels bestemmelser få tilsvarende anvendelse for ektefelle og barn som bor sammen med tjenestemannen på kanadisk territorium, med mindre de selv på grunn av ansettelse eller selvstendig næringsvirksomhet er underlagt kanadisk lovgivning.
5. Når en lokalt ansatt person er underlagt lovgivningen til den part på hvis territorium arbeidet utføres, skal den annen part oppfylle de forpliktelser som gjelder for øvrige arbeidsgivere etter denne lovgivningen.

Artikkel 11

Unntak

Partenes kompetente myndigheter kan ved avtale gjøre endringer i anvendelsen av artiklene 6 til 10 for enkeltpersoner eller grupper av personer.

Article 12

Definition of Certain Periods of Residence with Respect to the Legislation of Canada

1. For the purpose of calculating the amount of benefits under the *Old Age Security Act*:
 - (a) if a person is subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada during any period of presence or residence in the territory of Norway, that period shall be considered as a period of residence in Canada for that person; it shall also be considered as a period of residence in Canada for that person's spouse or common-law partner and dependants who reside with him or her and who are not subject to the legislation of Norway by reason of employment or self-employment;
 - (b) if a person is subject to the legislation of Norway during any period of presence or residence in the territory of Canada, that period shall not be considered as a period of residence in Canada for that person; it shall also not be considered as a period of residence in Canada for that person's spouse or common-law partner and dependants who reside with him or her and who are not subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada by reason of employment or self-employment.
 - (c) if a person referred to in sub-paragraph 1(b) of this Article also becomes subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada, by virtue of occupying simultaneously more than one employment, that period shall not be counted as a period of residence in Canada.
2. In the application of paragraph 1:
 - (a) a person shall be considered to be subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada during a period of presence or residence in the territory of Norway only if that person makes contributions pursuant to the plan concerned during that period by reason of employment or self-employment;
 - (b) a person shall be considered to be subject to the legislation of Norway during a period of presence or residence in the territory of

Artikkel 12

Definisjon av visse tidsrom som botid etter kanadisk lovgivning

1. Ved beregningen av stønad etter den kanadiske lov om alderspensjon (*Old Age Security Act*) skal:
 - (a) tidsrom hvor en person er underlagt den kanadiske pensjonsordning (*Canada Pension Plan*) eller en tilsvarende pensjonsordning for en kanadisk provins mens vedkommende oppholder seg eller er bosatt på norsk territorium, anses som botid i Canada; det skal også anses som botid i Canada for vedkommendes ektefelle eller samboer (*common-law partner*) og forsørgede barn som bor sammen med vedkommende og som ikke på grunn av ansettelse eller selvstendig næringsvirksomhet er underlagt norsk lovgivning,
 - (b) tidsrom hvor en person er underlagt norsk lovgivning mens vedkommende oppholder seg eller er bosatt på kanadisk territorium, ikke anses som botid i Canada; det skal heller ikke anses som botid i Canada for vedkommendes ektefelle eller samboer (*common-law partner*) og forsørgede barn som bor sammen med vedkommende og som ikke på grunn av ansettelse eller selvstendig næringsvirksomhet er underlagt den kanadiske pensjonsordning (*Canada Pension Plan*) eller en tilsvarende pensjonsordning for en kanadisk provins,
 - (c) tidsrom hvor en person som nevnt under nr. 1 bokstav (b) i denne artikkel, på grunn av mer enn ett arbeidsforhold på samme tid også er underlagt den kanadiske pensjonsordning (*Canada Pension Plan*) eller en tilsvarende pensjonsordning for en kanadisk provins, ikke anses som botid i Canada.
2. Ved anvendelsen av nr. 1 skal:
 - (a) en person anses for å være underlagt den kanadiske pensjonsordning (*Canada Pension Plan*) eller en tilsvarende pensjonsordning for en kanadisk provins under opphold eller bosetting på Norges territorium kun dersom vedkommende betaler inn avgifter etter de aktuelle satser i denne perioden som følge av ansettelse eller aktivitet som selvstendig næringsdrivende,
 - (b) en person anses for å være underlagt norsk lovgivning under opphold eller bosetting på Canadas territorium kun dersom vedkom-

Canada only if that person makes compulsory contributions pursuant to that legislation during that period by reason of employment or self-employment.

mende foretar de obligatoriske avgiftsinnbetalingene i henhold til den lovgivningen i denne perioden som følge av ansettelse eller virksomhet som selvstendig næringsdrivende.

Part III

Provisions concerning benefits

Chapter 1

Totalizing of creditable periods

Article 13

Creditable Periods Under the Legislation of Canada and Norway

1. If a person is not eligible for a benefit because he or she has not accumulated sufficient creditable periods under the legislation of a Party, the eligibility of that person for that benefit shall be determined by totalizing these periods and the corresponding periods specified in paragraph 2, provided that the periods do not overlap.
2.
 - (a) For the purpose of determining eligibility for a benefit under the legislation of Canada, a creditable period under the legislation of Norway shall be considered as a creditable period under the legislation of Canada;
 - (b) For the purpose of determining eligibility for a pension under the legislation of Norway, a creditable period under the legislation of Canada shall be considered as a creditable period under the legislation of Norway. For the purpose of assessing whether a deceased person fulfills the conditions of being insured during the last three years prior to the date of death, periods in receipt of a retirement pension under the *Canada Pension Plan* or a pension or allowance under the *Old Age Security Act* shall be taken into account.

Article 14

Minimum Period to be Totalized

Notwithstanding any other provision of this Agreement, if no right to a benefit exists under the legislation of a Party, the competent institution of a Party shall not be required to pay a benefit to that person in respect of those periods by virtue of this Agreement if:

Del III

Stønadsbestemmelser

Kapittel 1

Sammenlegging av trygdetid

Artikkel 13

Trygdetid etter kanadisk og norsk lovgivning

1. Dersom en person ikke har rett til stønad fordi vedkommende ikke har opparbeidet tilstrekkelig trygdetid etter en parts lovgivning, skal vedkommendes rett til stønad fastsettes ved at denne trygdetid legges sammen med tilsvarende trygdetid som spesifisert i nr. 2, såfremt disse tidsrom ikke er sammenfallende.
2.
 - (a) Ved avgjørelsen av om en person har rett til en stønad etter kanadisk lovgivning, skal trygdetid etter norsk lovgivning anses som trygdetid etter kanadisk lovgivning.
 - (b) Ved avgjørelsen av om en person har rett til en pensjon etter norsk lovgivning, skal trygdetid etter kanadisk lovgivning anses som trygdetid etter norsk lovgivning. Ved avgjørelsen av om en avdød fylte vilkåret om å ha vært medlem i trygden i de siste tre årene fram til dødsfallet, skal også tid da vedkommende mottok alderspensjon etter den kanadiske pensjonsordningen (*Canada Pension Plan*) eller pensjon eller ytelse etter den kanadiske lov om alderspensjon (*Old Age Security Act*) tas i betraktning.

Artikkel 14

Minimumsperioder for sammenlegging

Bestemmelsene i denne avtale pålegger ikke en parts kompetente institusjon, i forhold til en person som ikke har rett til en stønad etter en parts lovgivning, plikt til å betale noen stønad til vedkommende basert på trygdetiden i henhold til denne avtale, dersom:

- (a) as regards Canada, a person's period of residence under the Old Age Security Act is less than one year or a person's earnings in any calendar year do not exceed the minimum required under the Canada Pension Plan;
- (b) as regards Norway, a person has accumulated less than one year of residence or less than one year of occupational activity under the legislation of Norway.

Article 15

Periods Under the Legislation of a Third State

If a person is not eligible for a benefit on the basis of the creditable periods completed under the legislation of the Parties, totalized as provided in Article 13, the eligibility of that person for that benefit shall be determined by totalizing these creditable periods and periods completed under the legislation of a third State with which both Parties are bound by social security instruments which provide for the totalizing of periods.

Chapter 2

Benefits under the legislation of Canada

Article 16

Benefits Under the Old Age Security Act

1. If a person is eligible for a pension or allowance under the *Old Age Security Act* solely through the application of the totalizing provisions of Chapter 1, the competent institution of Canada shall calculate the amount of the pension or allowance payable to that person in conformity with the provisions of that Act governing the payment of a partial pension or allowance, exclusively on the basis of the periods of residence in Canada which may be considered under that Act.
2. Paragraph 1 shall also apply to a person outside the territory of Canada who would be eligible for a full pension in the territory of Canada but who has not resided in Canada for the minimum period required by the *Old Age Security Act* for the payment of a pension outside the territory of Canada.
3. Notwithstanding any other provision of this Agreement:

- (a) hva gjelder Canada; vedkommendes botid i henhold til alderspensjonsloven (Old Age Security Act) er mindre enn ett år eller vedkommendes inntekt ikke i noe kalenderår overstiger det minimum som er fastsatt i henhold til den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan),
- (b) hva gjelder Norge; vedkommende har akkumulert mindre enn ett års botid eller mindre enn ett års yrkesaktivitet etter norsk lovgivning.

Artikkel 15

Perioder etter en tredje stats lovgivning

Dersom en person ikke har rett til en stønad på grunnlag av trygdetid opptjent etter partenes lovgivning, etter sammenlegging i henhold til artikkel 13, skal vedkommendes rett til stønaden fastsettes ved sammenlegging av disse trygdetidsperiodene med perioder opptjent etter lovgivningen i en tredje stat som begge parter har inngått trygdeavtale med som inneholder bestemmelser om sammenlegging av trygdetid.

Kapittel 2

Stønad etter kanadisk lovgivning

Artikkel 16

Stønad etter alderspensjonsloven (Old Age Security Act)

1. Dersom en person er berettiget til en pensjon eller stønad etter den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act) kun på grunnlag av sammenleggingsbestemmelsene i kapittel 1, skal det kompetente kanadiske organ beregne vedkommendes pensjons- eller stønadsbeløp i samsvar med de bestemmelsene i nevnte lov som regulerer utbetaling av delpensjon eller -stønad, utelukkende på grunnlag av botid i Canada som det kan tas hensyn til i henhold til nevnte lov.
2. Nr. 1 får også anvendelse på en person utenfor Canadas territorium som ville være berettiget til en full pensjon på Canadas territorium, men som ikke har vært bosatt i Canada i den minimumsperiode som kreves for utbetaling av en pensjon utenfor Canadas territorium etter den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act).
3. Uten hensyn til andre bestemmelser i denne avtale skal:

- (a) an Old Age Security pension shall be paid to a person who is outside the territory of Canada only if that person's periods of residence, when totalized as provided in Chapter 1, are at least equal to the minimum period of residence in Canada required by the *Old Age Security Act* for the payment of a pension outside the territory of Canada;
- (b) an allowance and a guaranteed income supplement shall be paid to a person who is outside the territory of Canada only to the extent permitted by the *Old Age Security Act*.

- (a) en pensjon i henhold til den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act) kun utbetales til en person som er utenfor Canadas territorium dersom vedkommendes botid, etter sammenlegging i henhold til bestemmelsene i kapittel 1, er minst like lang som den minimumsperioden som kreves i den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act) for utbetaling av en pensjon utenfor Canadas territorium,
- (b) en stønad og et garantert inntekstillegg (guaranteed income supplement) kun utbetales til en person som oppholder seg utenfor Canadas territorium i den utstrekning det er adgang til dette etter den kanadiske lov om alderspensjon (Old Age Security Act).

Article 17

Benefits Under the Canada Pension Plan

If a person is eligible for a benefit under the *Canada Pension Plan* solely through the application of the totalizing provisions of Chapter 1, the competent institution of Canada shall calculate the amount of benefit payable to that person in the following manner:

- (a) the earnings-related portion of the benefit shall be determined in conformity with the provisions of the *Canada Pension Plan*, exclusively on the basis of the pensionable earnings under that Plan;
- (b) the flat-rate portion of the benefit shall be determined by multiplying:
 - (i) the amount of the flat-rate portion of the benefit determined in conformity with the provisions of the *Canada Pension Plan*
 - by
 - (ii) the fraction which represents the ratio of the periods of contributions to the *Canada Pension Plan* in relation to the minimum qualifying period required under that Plan to establish eligibility for that benefit, but in no case shall that fraction exceed the value of one.

Artikkel 17

Stønad etter den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan)

Dersom en person er berettiget til en stønad kun på grunnlag av sammenleggingsbestemmelsene i kapittel 1, skal det kompetente kanadiske organ beregne vedkommendes stønadsbeløp på følgende måte:

- (a) den inntektsgraderte del av stønaden skal beregnes etter bestemmelsene i den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan) utelukkende på grunnlag av pensjonsinntekt godskrevet etter nevnte lov,
- (b) den ugraderte del av stønaden skal bli fastsatt ved å multiplisere:
 - (i) beløpet som utgjør den ugraderte stønadsdel, fastsatt etter bestemmelsene i den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan) med
 - (ii) det forholdstall som representerer forholdet mellom den tid det er betalt avgift til den kanadiske pensjonsordning (Canada Pension Plan) og minste opptjeningsstid for rett til slik stønad etter den kanadiske pensjonsordningen (Canada Pension Plan), men ikke i noe tilfelle skal dette forholdstall overstige 1.

*Chapter 3***Benefits under the legislation of Norway***Sub-chapter A***Old Age Pension (*alderspensjon*)***Article 18***Calculation of an Old Age Pension**

An old age pension shall be calculated exclusively on the basis of creditable periods completed and pension points credited under the legislation of Norway.

*Sub-chapter B***Disability Pension (*uførepensjon*)***Article 19***Calculation of a Disability Pension**

1. If entitlement to a disability pension exists under the legislation of Norway, the disability pension shall be calculated exclusively in accordance with the provisions of the legislation of Norway.
2. If entitlement to a disability pension under the legislation of Norway exists only according to the provisions of this Agreement, the pension shall be computed in the following manner:
 - (a) a theoretical pension amount shall be calculated as if the person's creditable periods completed under the legislation of Canada had been periods completed under the legislation of Norway;
 - (b) this amount shall be multiplied by the ratio between the person's actual creditable periods completed under the legislation of Norway and the sum of the person's creditable periods completed under the legislation of both Parties;
 - (c) in no case shall the person's actual creditable periods completed under the legislation of Norway, or the sum of the creditable periods completed under the legislation of both Parties, exceed 40 years in the calculation;
 - (d) A supplementary pension shall be computed on the basis of the average annual pension point figure for the years during which the person concerned has been credited with pension points under the legislation of Norway in accordance with the rules for the calculation of the final pension point figure under the *National Insurance Act*.

*Kapittel 3***Stønad etter norsk lovgivning***Avsnitt A***Alderspensjon***Artikkel 18***Beregning av alderspensjon**

Alderspensjon skal beregnes utelukkende på grunnlag av trygdetid og pensjonspoeng som er godskrevet etter norsk lovgivning.

*Avsnitt B***Uførepensjon***Artikkel 19***Beregning av uførepensjon**

1. Hvis det foreligger rett til uførepensjon etter norsk lovgivning, skal uførepensjonen beregnes utelukkende etter bestemmelsene i norsk lovgivning.
2. Hvis rett til uførepensjon etter norsk lovgivning kun foreligger i medhold av bestemmelsene i denne avtale, skal pensjonen beregnes på følgende måte:
 - (a) et teoretisk pensjonsbeløp skal beregnes som om vedkommendes trygdetid etter kanadisk lovgivning hadde vært trygdetid etter norsk lovgivning,
 - (b) dette beløpet multipliseres med forholdstallet mellom vedkommendes faktiske trygdetid etter norsk lovgivning og summen av vedkommendes trygdetid etter begge parters lovgivning,
 - (c) ikke i noe tilfelle skal vedkommendes faktiske trygdetid etter norsk lovgivning, eller summen av vedkommendes trygdetid etter begge parters lovgivning, overstige 40 år ved beregningen.
 - (d) Tilleggspensjon skal beregnes på grunnlag av de gjennomsnittlige årlige pensjonspoeng for de år vedkommende er blitt godskrevet pensjonspoeng etter norsk lovgivning i samsvar med reglene for beregning av sluttpoengtall etter folketrygdloven.

Article 20

Conversion into an Old Age Pension and Coinciding Periods

- A disability pension shall be converted into an old age pension in accordance with the provisions of the legislation of Norway when the person concerned reaches the general retirement age.
- To the extent that future insurance periods or future pension point years taken into account for the calculation of a disability pension in accordance with paragraph 1 of Article 19 coincide with corresponding creditable periods taken into account for the calculation of a benefit under the legislation of Canada, the latter periods shall not be taken into account for the calculation of an old age pension under the legislation of Norway. However, the old age pension shall at least be equal to the pension which would have been payable if the disability pension had been determined in accordance with paragraph 2 of Article 19.

Sub-Chapter C

Survivor's Pension (etterlattepensjon)

Article 21

The provisions of Article 19 and paragraph 1 of Article 20 shall apply correspondingly to survivor's pensions.

Sub-chapter D

Special Provisions Relating to Benefits

Article 22

Basic Benefits, Attendance Benefits, Education Benefits, Child Care Benefits, Funeral Grant, Guaranteed Minimum Supplementary Pension Benefits for Persons Becoming Disabled at Birth or at a Young Age and Pensions to Refugees and Stateless Persons

- Basic benefits (*grunnstønad*), attendance benefits (*hjelpstønad*), education benefits (*utdanningsstønad*), child care benefits (*stønad til barnetilsyn*), funeral grant (*gravferdsstønad*), guaranteed minimum supplementary pension benefits to persons becoming disabled at birth or at a young age (*garantert tilleggspensjon for unge uføre*) and pensions calculated under the special provisions governing the calculation of pensions to refugees and stateless persons (*pensjoner til flyk-*

Artikkel 20

Omgjøring til alderspensjon og sammenfallende perioder

- Uførepensjon skal omgjøres til alderspensjon i samsvar med bestemmelsene i norsk lovgivning når vedkommende når den alminnelige pensjonsalder.
- I den utstrekning fremtidig trygdetid eller fremtidige poengår som tas i betraktning for beregning av uførepensjon i samsvar med artikkel 19 nr. 1 faller sammen med trygdetid tatt i betraktning for beregning av en stønad etter kanadisk lovgivning, skal sistnevnte trygdetid eller poengår ikke tas i betraktning ved beregning av pensjon etter norsk lovgivning. Alderspensjonen skal imidlertid være minst like stor som den pensjon som ville ha kommet til utbetaling dersom uførepensjonen hadde blitt fastsatt i samsvar med artikkel 19 nr. 2.

Avsnitt C

Etterlattepensjon

Artikkel 21

Bestemmelsene i artikkel 19 og artikkel 20 nr. 1 får tilsvarende anvendelse for etterlattepensjon.

Avsnitt D

Særskilte bestemmelser om stønader

Artikkel 22

Grunnstønad, hjelpstønad, utdanningsstønad, stønad til barnetilsyn, gravferdsstønad, garantert tilleggspensjon for unge uføre og pensjoner til flyktninger og statsløse

- Grunnstønad, hjelpstønad, utdanningsstønad, stønad til barnetilsyn, gravferdsstønad, garantert tilleggspensjon for unge uføre og pensjoner beregnet etter de spesielle bestemmelsene om beregning av pensjoner til flyktninger og statsløse skal kun ytes på de vilkår som er fastsatt i norsk lovgivning.

tinger og statsløse) shall be provided only on the conditions specified in the legislation of Norway.

2. The provisions of paragraph 1 of Article 5 shall not apply to the benefits referred to in paragraph 1 of this Article. These benefits shall be payable to persons who stay or reside in the territory of Canada only on the conditions specified in the legislation of Norway.

Article 23

Supplementary Pensions for Persons Born before 1937

With regard to the reduced number of pension point years required for the calculation of a full supplementary pension for persons born before 1937, the conditions in the legislation of Norway regarding periods of residence in the territory of Norway shall continue to apply.

Part IV

Administrative and miscellaneous provisions

Article 24

Exchange of Information and Mutual Assistance

1. The competent authorities and institutions responsible for the application of this Agreement:
 - (a) shall, to the extent permitted by the legislation which they administer, communicate to each other any information necessary for the application of that legislation as if the matter were affecting the application of their own legislation;
 - (b) shall lend their good offices and furnish assistance to one another for the purpose of determining eligibility for, or the amount of, any benefit under this Agreement, or under the legislation to which this Agreement applies, as if the matter were affecting the application of their own legislation;
 - (c) shall communicate to each other, as soon as possible, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their respective legislation insofar as these changes affect the application of this Agreement.
2. The assistance referred to in sub-paragraph 1(b) shall be provided free of charge, subject

2. Bestemmelsene i artikkel 5 nr. 1 skal ikke komme til anvendelse på de stønader som nevnes i nr. 1 i denne artikkel. Slike stønader kommer for personer som oppholder seg eller bor på kanadisk territorium, kun til utbetaling på de vilkår som er fastsatt i norsk lovgivning.

Artikkel 23

Supplerende bestemmelser for personer født før 1937

Med hensyn til det reduserte antall poengår som kreves ved beregning av en full tilleggspensjon for personer født før 1937, skal vilkårene i norsk lovgivning om botid på norsk territorium fortsatt komme til anvendelse.

Del IV

Administrative og forskjellige bestemmelser

Artikkel 24

Informasjonsutveksling og gjensidig bistand

1. De kompetente myndigheter og organer som er ansvarlige for gjennomføringen av denne avtale skal:
 - (a) så langt det er tillatt etter den lovgivning de administrerer, gi hverandre all nødvendig informasjon for anvendelsen av denne lovgivning, på samme måte som om saken angikk anvendelsen av egen lovgivning,
 - (b) bistå og hjelpe hverandre for det formål å avgjøre om noen har rett til en stønad, eller for beregning av stønadens størrelse, etter denne avtale eller etter lovgivningen som avtalen kommer til anvendelse på, som om saken angikk anvendelsen av egen lovgivning,
 - (c) underrette hverandre så snart råd er om tiltak for gjennomføringen av denne avtale og om endringer i egen lovgivning dersom disse får betydning for gjennomføringen av denne avtale.
2. Bistand som nevnt i nr. 1 bokstav (b) ytes uten vederlag, med mindre annet fremgår av

to any provision contained in an administrative arrangement concluded pursuant to Article 25 for the reimbursement of certain types of expenses.

3. Unless disclosure is required under the legislation of a Party, any information about a person which is transmitted in accordance with this Agreement to that Party by the other Party is confidential and shall be used only for purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies and for no other purpose.

Article 25

Administrative Arrangement

1. The competent authorities shall conclude an administrative arrangement which establishes the measures necessary for the application of this Agreement.
2. The liaison agencies of the Parties shall be designated in that arrangement.

Article 26

Exemption or Reduction of Taxes, Dues, Fees and Charges

1. Any exemption from or reduction of taxes, legal dues, consular fees and administrative charges for which provision is made in the legislation of a Party in connection with the issuing of any certificate or document required to be produced for the application of that legislation shall be extended to certificates or documents required to be produced for the application of the legislation of the other Party.
2. Any documents of an official nature required to be produced for the application of this Agreement shall be exempt from any authentication by diplomatic or consular authorities or similar formality.

Article 27

Language of Communication

1. For the application of this Agreement, the competent authorities and institutions of the Parties may communicate directly with one another in any official language of either Party.
2. Any claim which is made to a competent authority or institution of a Party in connection with the application of this Agreement shall

bestemmelser om refusjon av visse utgifter i administrasjonsavtale inngått i medhold av artikkel 25.

3. Med mindre opplysningsplikt foreligger etter en parts lovgivning, skal enhver opplysning som blir meddelt om en person fra en part til den annen part i medhold av denne avtale være undergitt taushetsplikt og kun bli brukt til gjennomføring av denne avtale og den lovgivning avtalen får anvendelse på og ikke for andre formål.

Artikkel 25

Administrasjonsavtale

1. De kompetente myndigheter skal inngå en administrasjonsavtale som skal fastsette de tiltak som er nødvendige for anvendelsen av denne avtale.
2. Partenes kontaktorganer skal være angitt i administrasjonsavtalen.

Artikkel 26

Unntak fra eller reduksjon av avgift, gebyr og bekreftelse

1. Bestemmelser i en parts lovgivning om unntak fra eller reduksjon av avgifter, rettsgebyr, konsulære gebyrer eller administrative omkostninger i forbindelse med utstedelse av attester eller dokumenter som er nødvendige for anvendelsen av denne parts lovgivning, skal også omfatte attester eller dokumenter som er nødvendige for anvendelsen av den annen parts lovgivning.
2. Alle offisielle dokumenter som er nødvendige for gjennomføringen av denne avtale skal være unntatt fra bekreftelse av diplomatiske eller konsulære myndigheter eller fra lignende formaliteter.

Artikkel 27

Korrespondansespråk

1. Ved anvendelsen av denne avtale kan partenes kompetente myndigheter og organer korrespondere direkte med hverandre på ethvert av partenes offisielle språk.
2. Alle krav som settes frem for en parts kompetente myndigheter eller organer i forbindelse med anvendelsen av denne avtale skal

be dealt with even if written in an official language of the other Party.

behandles, selv om de er skrevet på et av den annen parts offisielle språk.

Article 28

Submitting a Claim, Notice or Appeal

1. Claims, notices and appeals concerning eligibility for, or the amount of, a benefit under the legislation of a Party which should, for the purposes of that legislation, have been presented within a prescribed period to a competent authority or institution of that Party, but which are presented within the same period to an authority or institution of the other Party, shall be treated as if they had been presented to the competent authority or institution of the first Party. The date of presentation of claims, notices and appeals to the authority or institution of the other Party shall be deemed to be the date of their presentation to the competent authority or institution of the first Party.
2. A claim for a benefit under the legislation of a Party made after the date of entry into force of this Agreement shall be deemed to be a claim for the corresponding benefit under the legislation of the other Party, provided that the applicant at the time of application:
 - (a) requests that it be considered an application under the legislation of the other Party, or
 - (b) provides information indicating that creditable periods have been completed under the legislation of the other Party.
 This paragraph shall not apply if the applicant requests that his or her claim to the benefit be delayed or not considered under the legislation of the other Party.
3. In any case to which paragraph 1 or 2 applies, the authority or institution to which the claim, notice or appeal has been submitted shall transmit it without delay to the authority or institution of the other Party.

Article 29

Payment of Benefits

1. Payment of benefits under this Agreement may be made in the currency of either Party.
2. Benefits shall be paid to beneficiaries free from any deduction for administrative expenses that may be incurred in paying the benefits.

Artikkel 28

Fremsettelse av krav, meddelelser eller klager

1. Krav, meddelelser og klager angående retten til eller størrelsen på en stønad etter en parts lovgivning, som etter denne lovgivning skulle ha vært fremsatt innen en fastsatt tidsfrist for en parts kompetente myndigheter eller organer, men som er fremsatt innen samme tidsfrist for den annen parts kompetente myndigheter eller organer, skal behandles som om de hadde vært fremsatt for den førstnevnte parts myndigheter eller organer. Datoen for fremsettelse av krav, meddelelser og klager overfor den annen parts kompetente myndigheter eller organer skal anses som datoen for fremsettelse overfor førstnevnte parts kompetente myndigheter eller organer.
2. Et krav om stønad etter en parts lovgivning fremsatt etter denne avtales ikrafttredelsesdato skal bli ansett som et krav om tilsvarende stønad etter den annen parts lovgivning, dersom den som fremsetter kravet ved fremsettelsen:
 - (a) ber om at det anses som et krav etter den annen parts lovgivning, eller
 - (b) fremlegger informasjon som tyder på at vedkommende har opparbeidet trygdetid etter den annen parts lovgivning.
 Ovenstående skal ikke komme til anvendelse dersom søkeren ber om at vedkommendes krav om stønad utsettes eller ikke tas under behandling etter den annen parts lovgivning.
3. I alle saker hvor denne artikkels nr. 1 eller 2 anvendes, skal den myndighet eller det organ som har mottatt kravet, henvendelsen eller klagen sende dette uten opphold til den annen parts myndighet eller organ.

Artikkel 29

Utbetaling av stønader

1. Utbetaling av stønader etter denne avtale kan gjøres i hver av partenes valuta.
2. Stønad skal utbetales til stønadsmottakerne uten trekk for administrative utgifter som måtte påløpe ved utbetaling av stønaden.

*Article 30***Resolution of Difficulties**

The competent authorities of the two Parties shall resolve, to the extent possible, any difficulties which arise in interpreting or applying this Agreement according to its spirit and fundamental principles.

*Article 31***Understandings with a Province of Canada**

The competent authority of Norway and the relevant authority of a province of Canada may conclude understandings concerning any social security matter within provincial jurisdiction in Canada insofar as those understandings are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

*Part V***Transitional and final provisions***Article 32***Consideration of Previous Events and Periods and Transitional Provisions**

1. Any creditable period completed before the date of entry into force of this Agreement shall be taken into account for the purpose of determining the right to a benefit under this Agreement.
2. Subject to paragraph 4, no provision of this Agreement shall confer any right to receive payment of a benefit for a period before the date of entry into force of this Agreement.
3. Subject to paragraph 2, a benefit, other than a death benefit or a funeral grant, shall be payable under this Agreement in respect of events which happened before the date of entry into force of this Agreement.
4.
 - (a) Any right to a benefit acquired by a person in accordance with the provisions of the *Agreement on Social Security between Canada and the Kingdom of Norway*, done at Oslo 12 November 1985, shall be maintained.
 - (b) Any claim to a benefit made but not finally adjudicated at the date upon which this Agreement comes into force, shall be adjudicated according to the provisions of the *Agreement on Social Security between Canada and the Kingdom of Norway*, done

*Artikkel 30***Tvisteløsning**

Partenes kompetente myndigheter skal i den grad det er mulig løse problemene som oppstår ved fortolkningen eller anvendelsen av denne avtale i overensstemmelse med dens intensjoner og grunnleggende prinsipper.

*Artikkel 31***Avtaler mellom Norge og kanadiske provinser**

Kompetent myndighet i Norge og den relevante myndighet i en av Canadas provinser kan inngå avtaler vedrørende alle trygdeområder innenfor kanadisk provinsjurisdiksjon når disse avtaler ikke er uforenlige med bestemmelsene i denne avtale.

*Del V***Overgangs- og sluttbestemmelser***Artikkel 32***Vurdering av tidligere hendelser og overgangsbestemmelser**

1. All trygdetid opptjent før denne avtales ikrafttreden skal tas i betraktning når det gjelder å fastslå om det foreligger rett til stønad etter avtalen.
2. Med mindre annet er bestemt i nr. 4, skal ingen bestemmelse i denne avtale gi rett til utbetaling av stønad for tidsrom før avtalens ikrafttreden.
3. Med mindre annet er bestemt i nr. 2, skal stønad utbetales etter denne avtale på grunnlag av begivenheter som inntrådte før avtalens ikrafttreden. Dette gjelder dog ikke dødsfalls- eller gravferdsstønad.
4.
 - (a) Enhver rett til en stønad opptjent av en person i samsvar med bestemmelsene i avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada av 12. november 1985, skal opprettholdes.
 - (b) Ethvert krav på en stønad som er satt frem, men som ikke er avgjort på datoen for denne avtales ikrafttreden, skal behandles etter bestemmelsene i avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada av 12. november 1985, dersom dette gir et gunstigere resultat.

at Oslo 12 November 1985, if this gives a more favourable result.

5. Unless otherwise provided in this Agreement, a benefit which has been withheld because a person is resident in the territory of the other Party shall, on application by the person concerned, be granted or re-established with effect from the date of entry into force of this Agreement.

Article 33

Termination of the Agreement of 12 November 1985 and Recalculation of Benefits

1. With the entry into force of this Agreement, the *Agreement on Social Security between Canada and the Kingdom of Norway* and its Final Protocol, done at Oslo on 12 November 1985, shall be terminated.
2.
 - (a) A benefit awarded through the application of the Agreement referred to in paragraph 1 shall be recalculated by the competent institution, on request by the beneficiary, taking into account the provisions of this Agreement.
 - (b) In no case shall the amount of a benefit be reduced as a result of such recalculation.
3.
 - (a) Subject to paragraph 4, if a request for recalculation is submitted to a competent institution within 24 months of the date of entry into force of this Agreement, the recalculation shall have effect from that date, without the provisions of the legislation of a Party regarding the expiration or prescription of entitlement being applied to the individual.
 - (b) If a request for recalculation is submitted to a competent institution later than 24 months from the date of entry into force of this Agreement, the recalculation shall have effect from the date of submission of the request in respect of rights that are neither expired nor prescribed.
4. Pensions already payable prior to 1 January 1991 which do not take into account all periods of residence in the territory of Norway prior to 1967 and after 1936, shall be recalculated upon a request from a beneficiary. If the result of such recalculation is more favourable to the beneficiary, the differential amount shall be paid retroactively for 72

5. Med mindre annet er bestemt i denne avtale, skal en stønad, som er holdt tilbake fordi en person er bosatt på den annen parts territorium, etter søknad fra vedkommende person ytes eller komme til utbetaling igjen med virkning fra denne avtales ikrafttreden.

Artikkel 33

Opphør av avtalen av 12. november 1985 og omregning av stønader

1. Ved denne avtales ikrafttreden opphører avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada og sluttprotokollen til avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada, undertegnet i Oslo 12. november 1985, å gjelde.
2.
 - (a) En stønad som er tilstått ved anvendelse av avtalen omtalt i nr. 1, skal omregnes av det kompetente organ, etter krav fra stønadmottakeren, idet det tas hensyn til bestemmelsene i denne avtale.
 - (b) Ikke i noe tilfelle skal stønadsbeløpet reduseres som følge av en slik omregning.
3.
 - (a) Med mindre annet er bestemt i nr. 4, skal omregningen gis virkning fra denne avtales ikrafttredelsesdato, såfremt krav om omregning er fremsatt innen 24 måneder etter denne dato, uten at bestemmelsene i en parts lovgivning om foreldelse av krav skal komme til anvendelse.
 - (b) Dersom et krav om omregning er fremsatt til et kompetent organ senere enn 24 måneder etter denne avtales ikrafttredelsesdato, skal omregningen ha virkning fra den dato da kravet ble fremsatt i forhold til rettigheter som verken er foreldet eller annullert.
4. Pensjoner som er fastsatt før 1. januar 1991, og som ikke tar hensyn til all botid på norsk territorium før 1967 og etter 1936, skal omregnes etter krav fra stønadmottakeren. Dersom resultatet av omregningen er til gunst for stønadmottakeren, skal differansebeløpet bli utbetalt med tilbakevirkning for 72 måneder forut for denne avtales ikrafttre-

months prior to the entry into force of this Agreement, provided that the request is submitted within 24 months of the date of entry into force of this Agreement.

den, såfremt kravet er fremsatt innen 24 måneder etter datoen for denne avtales ikrafttreden.

Article 34

Duration and Termination

1. This Agreement shall remain in force without any limitation on its duration. It may be terminated at any time by either Party giving 12 months' notice in writing to the other Party.
2. In the event of the termination of this Agreement, any right acquired by a person in accordance with its provisions shall be maintained and negotiations shall take place for the settlement of any rights then in course of acquisition by virtue of those provisions.

Artikkel 34

Varighet og oppsigelse

1. Denne avtale skal være i kraft uten tidsmessig begrensning. Avtalen kan når som helst sies opp ved at en av partene gir tolv måneders skriftlig varsel til den annen part.
2. Dersom denne avtale sies opp, skal enhver rettighet opptjent av en person etter avtalens bestemmelser opprettholdes og det skal forhandles for å fastsette rettigheter som er under opparbeidelse etter avtalens bestemmelser.

Article 35

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the first day of the fourth month following the month in which each Party shall have received from the other Party written notification that it has complied with all requirements for the entry into force of this Agreement.

Artikkel 35

Ikrafttreden

Denne avtale skal tre i kraft på den første dag i den fjerde måned etter den måned da hver part har mottatt fra den annen part skriftlig notifikasjon om at sistnevnte part har oppfylt alle krav for ikrafttredelse av denne avtale.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

TIL BEKREFTELSE AV FORANSTÅENDE har de undertegnede, som er blitt behørig bemyndiget til det av sine respektive regjeringer, undertegnet denne avtale.

DONE in duplicate at Ottawa, this 20th day of June 2012, in the Norwegian, English and French languages, each text being equally authentic.

UTFERDIGET i Ottawa, den 20. juni 2012, i to eksemplarer, på norsk, engelsk og fransk, og hvor alle tekster har samme gyldighet.

For the Kingdom
of Norway

For Canada

For Kongeriket
Norge

For Canada

Trykk: AS O. Fredr. Arnesen. September 2012.

241491